

IN BEELD

Sommige foto's van Desiree Dolron zijn gruwelijk, andere zijn van een sublieme schoonheid. Maar altijd zijn ze tot in het uiterste gestileerd.

Het perfecte plaatje

Door Anne Berk

Het bleke gelaat van een meisje met oosterse trekken doemt op uit de duisternis. Haar haar strak naar achteren, haar jurk hooggesloten, waardoor alle aandacht uitgaat naar haar gewelfde voorhoofd en haar amandelvormige ogen. Haar blik is moeilijk te peilen, ze geeft haar gevoelens niet prijs. 'Het enige waar je je als fotograaf en als mens op kunt verlaten, is iemands uiterlijk. Maar daarachter gaat een afgrond aan emoties schuil. Vandaar de titel van deze serie, *Xteriors*,' zegt Desiree Dolron. En daarmee is de toon gezet.

De verstilde schoonheid van *Xteriors* doet denken aan Vermeer en de Vlaamse Primitieven, maar de sfeer is melancholischer. Het licht sijpelt traag naar binnen door de hoge vensters. Jonge vrouwen in zwarte jurken van Alexander McQueen blikken peinzend naar buiten. Of ze zweven geluidloos door de schaduwrijke gangen en dragen een baar met zich mee. Daarop rust een wonderschone jongeling, met een broos lichaam in de kleur van albast, rood opvlammend haar, en een sereen gezicht. Slaapt hij? Of is hij dood, verlost uit zijn lijden? Is dit een requiem? Dolron hult zich in stilzwijgen. 'Mijn verhaal is niet relevant. Onderga het, misschien biedt het je iets.'

'Xteriors XVII'. Deze serie, gemaakt tussen 2001 en 2015, is het bekendste werk van Dolron.

'Xteriors VIII',
geïnspireerd op
de klassieken,
maar wie goed
kijkt ziet onder
de jurken van
Alexander
McQueen een
navelpiercing.

Dolron deed er wel een jaar over om één foto uit de serie *Xteriors* te produceren. 'Ik werk meestal met bekenden. Twee van mijn modellen waren pas elf jaar. Soms neem ik ze mee naar het museum. Het contact moet groeien om eruit te halen wat ik zoek. Daarna ben ik eindeloos bezig de miljoenen pixels te bewerken, tot ik de gewenste lichtwaarden heb.'

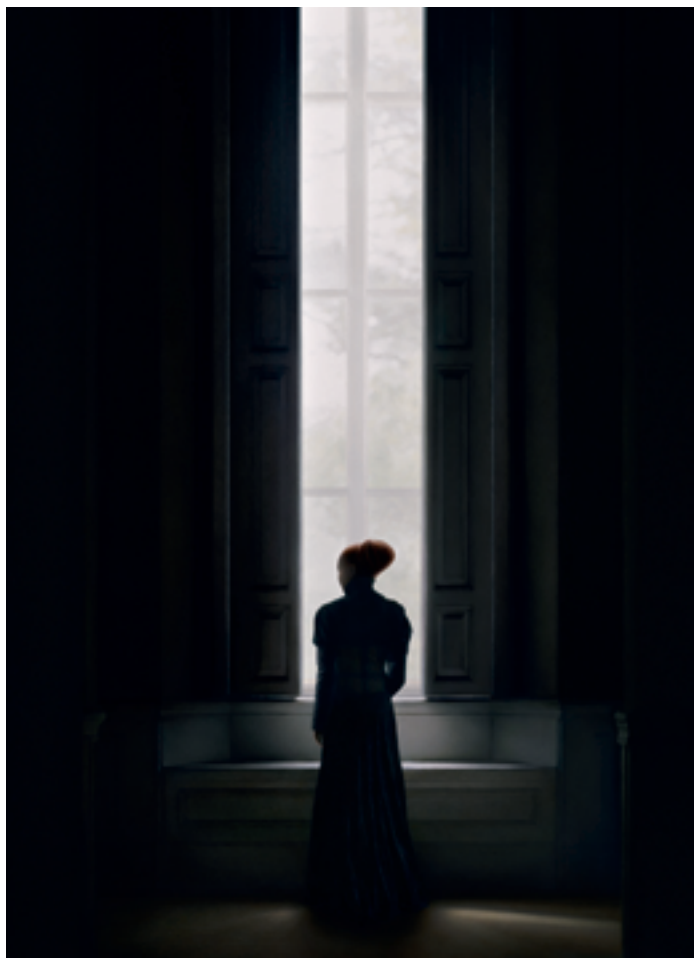
Xteriors (2001-2015) werd met applaus ontvangen. Dolrons werk werd aangekocht door het Reina Sofia in Madrid en het Guggenheim in New York. Eén foto uit de serie werd voor 160.000 dollar geveild.

Dolron fotografeert al sinds haar dertiende. Op haar twintigste vertrok ze naar New York om zich verder te bekwamen, maar zelf schuwt ze het almachtige cameraoog. Op haar Facebook-pagina vind je een foto uit de serie *Gaze*, in plaats van een zelfportret. *Gaze* (1996-1998) is een reeks foto's van mensen onder water. De stille, in zichzelf gekeerde figuren zijn prachtig, alsof ze naar de baarmoeder zijn teruggekeerd, maar ook verstikkend. Niet alleen vanwege prangende ademnood, ze zijn ook overgeleverd aan onze blikken.

Zelfmutilatie

De studio is geblindeerd. Als je aanbelt, word je door een camera geobserveerd. Dan zwaait de deur open, die naar de hoge, witte studioruimtes en het woongedeelte leidt. Dolrons rode krullen gloeien op in het geheel zwart-witte interieur, van de wit gelamineerde vloer en het melancholieke winterlandschap van Sven Kroner aan de muur, tot en met haar zwart-witte tweedrok. Dolron is een perfectionist. Voor de catalogus is alleen het beste drukwerk goed genoeg. Ze

Dolron is een perfectionist. Ze bereidt haar expositie voor met een maquette

**'Xteriors V'.
Dolron creëert
diepte in het
werk door
middel van
coulissen.**

**Op de
linkerpagina
'Xteriors II',
geïnspireerd
op een werk van
Petrus Christus.**

**'Exaltation,
Images of
Religion and
Death' (1991-
1999).**

bereidt haar oeuvertentoonstelling minutieus voor met een maquette.

Het oudste werk in de tentoonstelling is *Exaltation. Images of Religion and Death* (1991-1999), met schokkende beelden van zelfmutilatie tijdens religieuze rituelen. Dolron vertelt dat ze tijdens een reis naar India in contact kwam met de Naga-sadhoes. 'Ze noemen zich "strijders van Shiva". Ze zijn naakt en beoefenen allerlei rituelen om verlichting te bereiken. Kijk, deze man begroef zijn hoofd twee dagen lang in het zand. En ik zat ernaast! Hij kon zijn hartslag zo laten dalen dat hij niet stikte, maar hoe ver moet je gaan?'

Die vraag leidde tot een documentaireserie over extatische rituelen in India, Pakistan, Thailand, de Filipijnen en Marokko, een onderzoek naar grensverleggend gedrag in een religieuze context, waarbij mensen zichzelf geweld aandoen. Dolron: 'Hoe is het mogelijk dat mensen zich zo laten meeslepen? Ik ben niet zozeer geschokt door het geweld zelf, als wel door de psychologische terreur die onder het mom van geloof wordt uitgeoefend.'

Dolron komt niet uit een religieus nest, maar zat wel op een nonnenschool. 'Daar werd ik niet blij van. Ik zie de secularisering als een bevrijding. Ik geloof ook niet in een hiernamaals. Mijn recente werk, *I Will Show You Fear in a Handful of Dust* (2016, red.), is een video van dwarrelend stof. Als mens ben je niets anders dan een transformatie van de stof. Zelfs onze angst huist in de materie.' □

Desiree Dolron

18 januari t/m 14 mei, Singer,
Laren, singerlaren.nl